

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ

Освітня програма Соціальна педагогіка
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Сучасні теорії соціального благополуччя
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс/семестр	1/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу:

Мета – формування у здобувачів вищої освіти розуміння понять соціальне благополуччя, соціальний добробут, соціальна справедливість; соціальна рівність; забезпечення соціальних гарантій, а також засвоєння студентами інтегральних методів оцінки соціального благополуччя населення на популяційному та індивідуальному рівнях.

У результаті вивчення курсу студент повинен:

знати

- основи сучасної теорії соціального благополуччя, соціальної безпеки, соціальної згуртованості;

вміти

- використовувати основні критерії соціального благополуччя;
- визначати наукову і практичну цінність розв'язуваних дослідницьких завдань в процесі забезпечення соціального благополуччя, соціальної безпеки і згуртованості;

володіти

- різними напрямками забезпечення соціального благополуччя, соціальної безпеки, соціальної згуртованості;
- здатністю проводити дослідження з виявлення рівня соціального благополуччя у різних груп населення.

Компетентності:

Інтегральна - Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

- ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.
- ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахові:

- ФК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.
- ФК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.
- ФК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.
- ФК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.
- ФК 6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.
- ФК 7. Здатність до професійної рефлексії.
- ФК 8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.
- ФК 9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
- ФК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.
- ФК 11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.
- ФК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.
- ФК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання:

- ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.
- ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.
- ПРН 15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН 17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Модуль 1. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя Тема 1. Типи теорій соціального благополуччя особистості та середовища.	Знати терміни соціальне благополуччя, соціальний добробут, соціальна справедливість; соціальна рівність; забезпечення соціальних гарантій та ін. Розглянути еволюційний розвиток суспільних відносин, революційні перетворення в суспільстві, цілеспрямовані дії владних структур. Обґрунтувати мету соціальної політики і соціальної роботи щодо досягнення бажаного оптимального стану суспільства.	Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до практичного заняття, вибір завдання, створення презентації за темою завдання.
2	Тема 2. Поняття соціального благополуччя суспільства.	З'ясувати поняття соціального благополуччя всіх членів суспільства. Аналізувати питання збереження мінімальних доходів населення, соціальну підтримку малозабезпечених верств населення, забезпечення високого рівня і якості життя середнього класу, забезпечення високого рівня і якості життя дітей.	Опрацювання теоретичних питань, виконання завдань семінару
3	Тема 3. Якість життя як основа соціального благополуччя людини та суспільства.	Розуміти поняття рівень і якість життя, їх зміст і значення. Обґрунтувати зовнішні та внутрішні фактори, які дозволяють досягти високого соціального благополуччя Розглянути роль соціального здоров'я, соціальної згуртованості, успіху людини і суспільства, щастя та іншого в забезпеченні соціального благополуччя	Опрацювання теоретичних питань
4	Тема 4. Основні принципи та категорії соціального благополуччя.	З'ясувати основні терміни, визначення, Розглянути історію, сутність соціального благополуччя населення як статистичного поняття; особливості соціального благополуччя людини і соціального благополуччя суспільства; Вивчити структуру соціального благополуччя і взаємозв'язок між структурними елементами.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
5	Тема 5.	Аналізувати поняття гідне життя і вільний розвиток.	Опрацювання теоретичних

	Підходи до вивчення якості життя.	Знати механізми соціальної підтримки в складній життєвій ситуації. Мінімальний рівень особистого добробуту. Академічна свобода. Вільне вираження думок.	питань, виконання письмових завдань семінару
6	Тема 6. Теоретичні засади забезпечення соціального благополуччя.	Розуміти терміни соціальне благополуччя, соціальний добробут, соціальна справедливість; соціальна рівність; забезпечення соціальних гарантій та ін. Обґрунтувати зовнішні та внутрішні фактори, які дозволяють досягти високого соціального благополуччя	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
7	Модуль 2. Управління соціальним благополуччям населення. Тема 7. Концептуальні підходи до вимірювання якості життя в Україні.	Розглянути два основних напрями існуючих концептуальних підходів до оцінювання якості життя: об'єктивний підхід дає змогу визначати якість соціального і фізичного (штучного і природного) навколишнього середовища, в якому люди намагаються реалізувати свої потреби; суб'єктивний підхід зосередився на розгляді ціннісних установок. Аналізувати елементи структури якості життя: самопочуття, задоволеність життям, щастя (чи комбінація цих елементів).	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
8	Тема 8. Система національних показників якості життя.	Розуміти різні аспекти системи національних показників якості життя Обґрунтувати зовнішні та внутрішні фактори, які дозволяють досягти високого соціального благополуччя Розглянути питання збереження мінімальних доходів населення, соціальну підтримку малозабезпечених верств населення	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань
9	Тема 9. Поняття індикаторів вимірювання соціального благополуччя.	З'ясувати інтегральні, системні, комплексні показники оцінки соціального благополуччя: індекс розвитку людського потенціалу (ІРЛП), міжнародний індекс щастя (Happy Planet Index), Світове опитування Gallup (Gallup World Poll), рейтинг «Індексу кращого життя» («OECD Better Life Index») та ін.	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару
10	Тема 10. Управління соціальним благополуччям населення.	З'ясувати основні рівні соціального благополуччя: соціальне благополуччя людини; соціальне благополуччя суспільства. Розглянути критерії соціального благополуччя: соціальна адаптованість людини, здатність ефективно спілкуватися, вміння налагоджувати здорові міжособистісні стосунки, вміння адаптуватися до соціальних норм і правил,	Опрацювання теоретичних питань, виконання письмових завдань семінару

	що існують у суспільстві, взаємодіяти з державними інституціями.	
--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	(5-бальна шкала оцінювання) Загальна кількість балів - 50
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Контрольна робота	30
Залік/максимальна кількість балів	100 Сума набраних балів з усіх форм роботи впродовж семестру

5. Оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів, з них: 50 балів за поточне оцінювання 30 балів – за контрольну роботу 10 балів – самостійну роботу 10 балів за виконання індивідуального завдання. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок на семінарських заняттях у 5-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 10, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
1. Верник О.Л. Сучасні підходи до проблеми благополуччя в психології: екопсихологічний аспект. Благополуччя особистості vs благополуччя	

- середовища антиномія сучасного способу життя:: матеріали науково-практичного круглого столу (21 квітня 2019 року, Київ). Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2019. С. 5–8.
2. Громадське здоров'я : підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева [та ін.]. Вінниця : Нова Книга, 2013. С. 18–44; 45–70; 71–80; 97–100.
 3. Горбаль І.С. Соціально-психологічні чинники суб'єктивного благополуччя пенсіонерів : автореф. дис. ... канд. психол. наук:19.00.05; Ін-т соц. та політичної психології НАПН України. Київ, 2016. 20 с.
 4. Данильченко Т.В. Суб'єктивне соціальне благополуччя: психологічний вимір : монографія ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Чернігів, 2016. 543 с.
 5. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. 488 с.
 6. Каргіна Н.В. Основні підходи до вивчення психологічного благополуччя особистості: теоретичний аспект. Наука і освіта. № 3. 2015. С. 48–55.
 7. Каргіна Н.В. Ресурси та чинники психологічного благополуччя особистості : дис....канд. психол. наук : 19.00.01 ; Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського». Одеса, 2018. 270 с.
 8. Каретна О. О. Соціально-психологічні аспекти сімейного благополуччя в умовах сучасності / О. О. Каретна, А. В. Курова // Правове життя сучасної України : у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян. Одеса : Гельветика, 2020. Т. 1. С. 272-274.
 9. Кириленко О.М. Благополуччя людей як об'єкт соціологічних досліджень: феліцитарний підхід. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2016. № 3. С. 18–33.
 10. Ковтун О. С., Баранова С. С. Соціологія здоров'я: проблеми теорії та практики : навчально-методичний посібник / О. С. Ковтун, С. С. Баранова. К. : Університет «Україна», 2020. 165 с.
 11. Курова А.В. Задоволеність життям та суб'єктивне благополуччя особистості. Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Психологія. 2015. Т. 20. Вип. 2(36). Ч. 1. С. 98–104.
 12. Огнєв В.А., Чухно І.А. Соціальне благополуччя в контексті забезпечення соціального розвитку держави та громадського здоров'я. Громадське здоров'я в соціальному і освітньому просторі – виклики сьогодення і перспективи розвитку: матеріали І міжнар. укр.-нім. симп. з громад. здоров'я, 25–26 вересня 2019 р. Тернопіль: ТНМУ, 2019. С. 11–14.
 13. Психологія здоров'я людини / За ред. І. Я. Коцана. Луцьк: РВВ —Вежа| Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. 430 с.
 14. Patton G. C, Tollit M. M, Romaniuk H. et al. A prospective study of the effects of optimism on adolescent health risks. Pediatrics. 2011. 127. 308–316.

15. Proctor C. L., Linley P. A., & Maltby J. Youth life satisfaction measures: A review. *Journal of Positive Psychology*, 2009. № 4. 128–144.
16. Samman Emma. Psychological and Subjective Well-being: A Proposal for Internationally Comparable Indicators. *Oxford Development Studies*, Taylor & Francis Journals. 2007. vol. 35(4). 459–486.

Інформаційні ресурси

1. U.S. National Library of Medicine – Національна медична бібліотека США. – <http://www.nlm.nih.gov/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. – <http://www.dnpb.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету. – <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка. – <http://korolenko.kharkov.com>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач	Комар Ірина Валеріївна
Контактна інформація викладача	+380975276171 +380997867916 iryna.komar@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: -Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» -Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
--------------------------	--

	<p>-Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>-Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”</p> <p>-Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”</p> <p>-Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентує «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час занять	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>

Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/

Викладач

Комар І.В.